

Juridisch kader van Telehealth

20 april 2021
Stefaan Callens

Deeltijds gewoon hoogleraar KU Leuven
Advocaat te Brussel (www.callens-law.be)

Inleiding

I. Is telehealth juridisch toegelaten?

II. Kan telehealth worden terugbetaald?

III. Welke juridische spelregels gelden er voor zorg op afstand?

I. Is telehealth juridisch toegelaten?

Begrippenkader

- Waarover hebben we het?
 - WHO: “*The delivery of **health care services**, where **distance** is a critical factor, by all health care professionals using **information and communication technologies** for the exchange of valid information for diagnosis, treatment and prevention of disease and injuries, research and evaluation, and for the continuing education of health care providers, all in the interests of advancing the health of individuals and their communities*”
 - Ruim begrip met tal van toepassingen: tele-expertise, tele-assistentie, m-healt, teleconsultatie,...

TELE

CONSULTATIE

Consultatie tussen zorgverlener en patiënt op afstand, via GSM of video

EXPERTISE

Zorgverleners overleggen op afstand met elkaar over een patiënt

MONITORING

Zorgverleners controleren en volgen gezondheidsparameters van een patiënt op afstand op

ASSISTENTIE

Een zorgverlener stuurt op afstand een medische interventie aan, die een andere zorgverlener uitvoert

Bron: KCE Report 328As: synthese videoconsultaties in de opvolging van patiënten met een chronische somatische aandoening

- Tele-monitoring
 - Controleren en volgen van gezondheidsparameters
 - Dagelijks, van op afstand, draadloos, ambulant
 - Via sensoren en camera's en/of apparatuur
 - Kan levenskwaliteit van patiënten met chronische ziekte verbeteren
- Tele-expertise
 - Overleg tussen zorgverleners van op afstand
- Tele-assistentie
 - Medische interventie van op afstand aansturen of uitvoeren

- M-health
 - Gebruik van mobile communicatie en toestellen voor het verlenen van zorg
 - Opslaan van gezondheidsresultaten
 - Apps op smarthphone
- Teleconsultatie
 - Zorgprestatie op afstand
 - Tussen zorgverlener en patiënt

RICHTLIJN 2011/24/EU VAN 9 MAART 2011 BETREFFENDE DE TOEPASSING VAN DE RECHTEN VAN PATIËNTEN BIJ GRENSOVERSCHRIJDENDE GEZONDHEIDSZORG

Artikel 4

1. Grensoverschrijdende gezondheidszorg wordt verleend met inachtneming van de beginselen van universaliteit, toegang tot kwaliteitsvolle zorg, rechtvaardigheid en solidariteit en overeenkomstig:

a) **de wetgeving van de lidstaat waar de behandeling plaatsvindt;**

Art. 3

d) „lidstaat waar de behandeling plaatsvindt”: de lidstaat op het grondgebied waarvan de gezondheidszorg feitelijk aan de patiënt wordt verleend. **In het geval van telegeneeskunde wordt de gezondheidszorg geacht te zijn verstrekt in de lidstaat waar de zorgaanbieder is gevestigd;**

Overweging 7

- De lidstaat van aansluiting kan ten aanzien van de verzekerde die om **terugbetaling verzoekt van grensoverschrijdende gezondheidszorg, inclusief door middel van telegeneeskunde** ontvangen gezondheidszorg, de voorwaarden, de criteria om in aanmerking te komen en reglementaire en administratieve formaliteiten, ongeacht of die op lokaal, nationaal of regionaal niveau zijn vastgesteld, toepassen die hij zou toepassen indien de zorg op zijn grondgebied zou zijn verleend. (...) De uit hoofde van dit lid opgelegde **voorwaarden, behandelingscriteria en reglementaire en administratieve formaliteiten mogen echter niet discriminerend zijn of een belemmering vormen voor het vrije verkeer van patiënten, diensten of goederen**, tenzij dit objectief gerechtvaardigd is door eisen inzake planning waarmee wordt beoogd om een toereikende en permanente toegang tot een evenwichtig aanbod van hoogwaardige behandeling in de betrokken lidstaat te waarborgen of de wens de kosten in de hand te houden en elke verspilling van financiële, technische en menselijke middelen zo veel mogelijk te voorkomen.

En wat met de Orde der artsen?

- Adviezen door de Nationale Raad van de Orde
 - 07/06/2008 : Oprichting en organisatie van het e-Health-platform
 - 20/04/2013 : Communicatie via videoconferentie in de gezondheidszorg
 - 28/06/2014 : Beveiliging van gegevens die door het beroepsgeheim gedekt zijn
 - 21/05/2016 : Digitale aanvallen op computers van artsen
 - 21/05/2016 : Deontologische en medisch-ethische reflectie gemaakt over het gebruik van e-health en m-health binnen het gezondheidsgebeuren
 - 21/09/2019 : Teleconsultatie met het oog op het stellen van een diagnose en het voorstellen van een behandeling
 - ...

- **Principes uit advies vóór COVID-19 (21/09/2019): Teleconsultatie met het oog op het stellen van een diagnose en het voorstellen van een behandeling**
 - Teleconsultatie moet het **welzijn en de verzorging van de patiënt ten goede** komen.
 - **Aanvullend werkinstrument**, principe blijft fysieke aanwezigheid arts en patiënt op raadpleging
 - Mag niet louter commerciële voordelen beogen. Het moet beantwoorden aan de **medische behoefte** van de patiënt en de volksgezondheid
 - Gebruiksgemak patiënt is geen voldoende reden
 - Waarborgen van menslievende waarden van het medische beroep
 - Waardigheid en autonomie van de patiënt
 - Rechten van de patiënt (**vrije keuze arts, privacy,...**)
 - Medische redenering van de arts moet gebaseerd zijn op wetenschappelijke gevalideerde protocollen

- Arts moet voorbereid zijn om gebruik te kunnen maken van teleconsultatie
- **Gebruikte ICT en logistieke ondersteuning moet aangepast zijn** aan het nagestreefde doel en de bijzonderheden van de omgeving en de gebruikers
- De arts moet nagaan of de zijn **beroepsaansprakelijkheidsverzekering** de toepassing van de teleconsultatie dekt
- Materiaal:
 - Kwaliteitswaarborgen op technisch en functioneel gebied
 - Bij voorkeur met CE markering
 - Vertrouwelijkheidspolis die de privacyregels van de Algemene Verordening Gegevensbescherming waarborgen

- De teleconsultatie kan de klassieke face-to-face raadpleging slechts vervangen indien een bijzondere situatie dit rechtvaardigt
- Teleconsultatie, die tot doel heeft een diagnose te stellen en een behandeling voor te stellen vereist dat de arts
 - de **patiënt kent**
 - **toegang heeft tot de hem betreffende medische informatie**
 - **continuïteit van de zorg** kan waarborgen

II. Kan telehealth worden terugbetaald?

Bijlage bij het koninklijk besluit van 14 september 1984 Nomenclatuur

officiële coördinatie

ALGEMENE BEPALINGEN

Art. 1 pag. 2

"K.B. 13.11.1989" (in werking 20.12.1989) + "K.B. 3.10.2018" (in werking 1.12.2018)

"Fysieke aanwezigheid van de geneesheer-verstrekker.

§ 4 bis I. Onverminderd de bepalingen van de wet van 10 mei 2015 houdende coördinatie van het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen, mag de geneesheer-verstrekker de ziekte- en invaliditeitsverzekering verstrekkingen aanrekenen die met de hulp van gekwalificeerde helpers zijn uitgevoerd, voor zover aan laatstgenoemden onder zijn verantwoordelijkheid en onder zijn persoonlijke controle, enkel handelingen zijn toevertrouwd die de diagnose voorbereiden of die betrekking hebben op de toepassing van een behandeling of van een maatregel inzake preventieve geneeskunde die vervat zijn in die verstrekkingen.

II. CATEGORIEËN VAN VERSTREKKINGEN.

A. VERSTREKKINGEN DIE DE FYSIEKE AANWEZIGHEID VAN DE GENEESHEER VERGEN :"

"K.B. 13.11.1989" (in werking 20.12.1989) + "K.B. 1.6.2001" (in werking 1.7.2001) + "K.B. 15.4.2002" (in werking 1.9.2002)

"a) de in artikel 2 vermelde raadplegingen en bezoeken;"

"K.B. 13.11.1989" (in werking 20.12.1989)

"b) het in artikel 25 bedoelde geneeskundig toezicht op de in een ziekenhuis opgenomen rechthebbenden;"

"K.B. 13.11.1989" (in werking 20.12.1989) + "K.B. 27.2.2002" (in werking 1.3.2002)

En toen kwam COVID-19

- Koninklijk besluit van **18 maart 2020** tot vaststelling van verschillende uitzonderlijke maatregelen inzake de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen met het oog op de zorgopvang van patiënten in de context van de COVID-19 pandemie met het SARS-CoV-2 virus (BS **23 maart 2020**) vervangen door :
- Koninklijk besluit van **13 mei 2020** nr. 20 houdende tijdelijke maatregelen in de strijd tegen de COVID-19 pandemie en ter verzekering van de continuïteit van zorg in de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging.

HOOFDSTUK 4. - Zorg op afstand

Art. 7. De volgende basisprincipes gelden voor de verstrekkingen op afstand opgenomen in de artikelen 8 tot en met 13, 16, 17 en 19 tot en met 28:

- 1° de patiënt of zijn wettelijke vertegenwoordiger geeft zijn **geïnformeerde toestemming voor de verstrekking per telefonische of videocommunicatie**;
- 2° het communicatiemiddel bevat verplicht een **end-to-end encryptering**;
- 3° de patiënt verkeert in de mogelijkheid om deze verstrekking zonder fysieke aanwezigheid te volgen;
- 4° de verstrekking kadert **in continuïteit van zorg** met uitzondering van de verstrekkingen m.b.t. de triage;
- 5° de kwaliteit van zorg wordt gegarandeerd door in bepaalde gevallen een beperking op het aantal verstrekkingen per zorgverlener te voorzien.

05/06/2020

COVID-19: Vergoedingen voor verstrekkingen op afstand zonder fysiek aanwezigheid

A: Geaccrediteerd
 NA: Niet-geaccrediteerd
 VK: Voorkeurgerechtigd
 NVK: Niet-voorkeurgerechtigd

VERSTREKKER		VERSTREKKINGEN	SPECIFIEK HONORARIUM (in EUR)	HONORARIUM IN NORMALE SITUATIE (in EUR)	FREQUENTIE	SPECIFIEK REMGELD	REMGELD IN NORMALE SITUATIE	ERELOON SUPPLEMENT	DERDE BETALER	NON-CUMUL
Artsen	Alle (RIZIV-nr)	101990 Advies triage COVID19	20	/	1x/patient	geen	/	nee	ja	101135/101835 nomenclatuur
	Alle (RIZIV-nr)	101135 Advies continuïteit van zorg	20	26,78-A 22,22-NA	5x/30dagen	geen	1,5 VK 6 NVK	nee	ja	101990/101835 + nomenclatuur
	Huisartsen	101835 Advies triage COVID19 voor huisartsenwachtpost	20	/	1x/patient	geen	/	nee	ja	101990/101135+nomenclatuur
	Psychiaters	101872 - Advies dringende doorverwijzing mobiele equipe of psych spoed	20	/	1x/patient	geen	/	nee	ja	101135 + nomenclatuur + andere COVID-codes psychiatrie op dezelfde dag
		101894 - psych diagnose of psychotherapie - 30 minuten - telefonisch of videocommunicatie	45	50,42-A 45,78-NA	/	geen	3 (VK) 12 (NVK)	nee	ja	
		101916 - psychotherapie - continuïteit - 45 minuten - videocommunicatie	70	79,98-A 75,11NA	/	geen	7,51 (VK) 18,77(NVK)	nee	ja	
	Kinder- & Jeugd Psychiaters	101931 - Mediatetherapie - 60 minuten - videocommunicatie	96	104,79-A 100,02-NA	/	geen	4,34 (VK) 8,68(NVK)	nee	ja	
		101953 - Overleg arts met psycholoog of orthopedagoog - 30 minuten - telefonisch of videocommunicatie	52	55,75-A 51,77 NA	telt mee in max 5/) (109373 - 109395)	geen	geen	nee	ja	
		101975 - uitgebreide indiv psych evaluatie - 120 minuten - 60 minuten videocommunicatie met patiënt, rest heteroanamnese, denden, dossieropmaak, verslag	200	216,29-A 209,95-NA	telt mee in max 7/) (109351 - 109410)	geen	4,34 (VK) 8,68(NVK)	nee	ja	
		Max. duur/dag over de 6 codes voor psychiaters samen				max. 8 uren				

COVID-19: Vergoedingen voor verstrekkingen op afstand zonder fysiek aanwezigheid

VERSTREKKER		VERSTREKKINGEN	SPECIFIEK HONORARIUM (in EUR)	HONORARIUM IN NORMALE SITUATIE (in EUR)	FREQUENTIE	SPECIFIEK REMGELD	REMGELD IN NORMALE SITUATIE	ERELOON SUPPLEMENT	DERDE BETALER	NON-CUMUL
Artsen (vervolg)	Neuropedieters	101791 - Zitting van minstens 45 min., zonder fysieke aanwezigheid, voor de follow-up van kinderen, adolescenten of jongvolwassenen jonger dan 23 jaar met neurologische ontwikkelingsstoornissen (autismespectrumstoornis, aandachtsstoornis / hyperactiviteit, verstandelijke beperking) die gepaard gaan met ernstige gedragsstoornissen – telefonische of videocommunicatie	50	/	max. 8 uren / dag / verstrekker	geen	/	nee	ja	nomenclatuur + 101135 dezelfde dag
	MOC: multidisciplinair oncologisch consult	MOC wordt toegelaten per videocommunicatie	cfr art11 nom.	cfr art11 nom.	cfr art11 nom.	cfr art11 nom.	cfr art11 nom.	cfr art11 nom.	ja	cfr art11 nom
Psychologen	Klin. psychologen, klin orthopedagogen met conventie 1ste lijnspsychol sessies – GGZ-volw-Netwerk)	Psychologische sessie van 60 minuten door videocommunicatie: - Voor -18 jarigen: 791195 (vanaf 02.04.2020) - Voor 18-64 jarigen: 789950 (vanaf 14.03.2020) - Voor >64 jarigen: 791372 (vanaf 02.04.2020)	cfr huidige conventie	cfr huidige conventie	cfr huidige conventie	cfr huidige conventie	cfr huidige conventie	nee	verplicht	zie conventie
	Idem	Psychologische sessie van 45 minuten door videocommunicatie: - Voor -18 jarigen: 791210, 791232, 791254, 791276 (vanaf 02.04.2020) - Voor 18-64 jarigen: - ofwel 789972 (vanaf 14.03 tem 14.05.2020) - ofwel 791291, 791313, 791335 (vanaf 14.03.2020) - ofwel 791350 (vanaf 02.04.2020) - Voor >64 jarigen: 791394, 791416, 791431, 791453 (vanaf 02.04.2020)	cfr huidige conventie	cfr huidige conventie	cfr huidige conventie	cfr huidige conventie	cfr huidige conventie	nee	verplicht	zie conventie

COVID-19: Vergoedingen voor verstrekkingen op afstand zonder fysiek aanwezigheid

VERSTREKKER		VERSTREKKINGEN	SPECIEK HONORARIUM (in EUR)	HONORARIUM IN NORMALE SITUATIE (in EUR)	FREQUENTIE	SPECIEK REMGELD	REMGELD IN NORMALE SITUATIE	ERELOON SUPPLEMENT	DERDE BETALER	NON-CUMUL
Psychologen (vervolg)	Psychologen-cognitieve gedrags-therapeuten voor CVS" cfr CAD-conventie CVS	788970-788981 CGT-sessie door videocommunicatie	cfr huidige conventie	cfr huidige conventie	cfr huidige conventie	cfr huidige conventie	cfr huidige conventie	nee	verplicht	zie conventie
Ziekenhuizen	Alg en psychiatrische ziekenhuizen	Bedrag per dag/bedrag per opname voor partiële hospitalisatie op diensten A dag, A nacht, T dag, T nacht, K dag, K nacht	Bedrag per opname per dag ZH	cfr huidige regeling	1X per behandelingsdag	cfr huidige regeling	cfr huidige regeling	nee	verplicht	Geen van de verstrekkingen 101894, 101916, 101931, 101953 en 101975 kunnen gefactu-neerd worden, met uitzondering van 101916 voor patiënten die voorslaand aan de maatregelen een regelmatig psychotherapeutische behandeling ondergingen buiten de aanwezigheidsuren in het ziekenhuis.
	Psychiatrische ziekenhuizen	verstrekking 762974 Nabehandeling revalidatie : Bedrag per effectief gepresteerd, ondeelbaar uur wordt vervangen door 762996 Nabehandeling revalidatie : individuele zittingen van 45 minuten via videocommunicatie	Forfait 40 EUR	forfait 11,71 EUR	max 1 sessie per kalenderdag en max 3 sessies per kalenderweek	geen	geen	neen	ja	neen

COVID-19: Vergoedingen voor verstrekkingen op afstand zonder fysiek aanwezigheid

VERSTREKKER		VERSTREKKINGEN	SPECIEK HONORARIUM (in EUR)	HONORARIUM IN NORMALE SITUATIE (in EUR)	FREQUENTIE	SPECIEK REMGELD	REMGELD IN NORMALE SITUATIE	ERELOON SUPPLEMENT	DERDE BETALER	NON-CUMUL
Tandartsen	Alle (RIZIV-nr)	389012 – Telefonisch advies met eventuele doorverwijzing van een patiënt met een gemelde zorgvraag	20	/	1X/7dagen Max. 10 per dag per tandarts Max. 20 tijdens georganiseerde wachtdienst	geen	/	nee	ja	non-cumul met art. 5 nom. op dezelfde dag
		389034 Telefonisch advies met eventuele doorverwijzing van een patiënt met een gemelde zorgvraag, in het kader van een georganiseerde wachtdienst	20	/	1X/7dagen Max. 20 per dag per tandarts	geen	/	nee	ja	non-cumul met art. 5 nom. op dezelfde dag
Logopedie	Alle (RIZIV-nr)	Huidige verstrekkingen samen met pseudocode 792433 voor videocommunicatie attesteren op getuigschrift	cfr huidige art. 96	23,60 (tot 1/4) 24,06	cfr huidige art. 96	cfr huidige art. 96	2 (VK) 5,5(NVK)	nee	ja	zoals bepaald in art. 96 van de nomenclatuur
Kinesitherapie	Alle (RIZIV-nr)	518011 – revalidatie via videocommunicatie – minimum 2 videocommunicaties waarvan 1 minstens 20 minuten – weekforfait	40 EUR/week	/	1 per week per patiënt	geen	/	nee	ja	non-cumul met art. 7 nom. in week en met 518033
	Alle (RIZIV-nr)	518033 – telefonische raadpleging – min. 2 contacten	25 EUR/week	/	1 per week per patiënt	geen	/	nee	ja	non-cumul met art. 7 nom. in week en met 518011
	Opmerking: Verstrekkingen waarvoor fysiek contact nodig is, zijn uitgesloten									
Vroedvrouw	Alle (RIZIV-nr)	Huidige verstrekkingen samen met pseudocode 792433 voor videocommunicatie attesteren op getuigschrift	zie art. 9a	zie tarieven	cfr huidige art. 9a	zie art. 9a	zie art. 9a	cfr art. 9a	ja	zoals bepaald in art. 9a van de nomenclatuur

COVID-19: Vergoedingen voor verstrekkingen op afstand zonder fysiek aanwezigheid

VERSTREKKER		VERSTREKKINGEN	SPECIFIEK HONORARIUM (in EUR)	HONORARIUM IN NORMALE SITUATIE (in EUR)	FREQUENTIE	SPECIFIEK REMGELD	REMGELD IN NORMALE SITUATIE	ERELOON SUPPLEMENT	DERDE BETALER	NON-CUMUL
Diabetes-educatie	Riziv-nr – diabetes-educatoren	794415 en 794430 - Diabetespatiënten met zorgtraject - Samen attesteren met pseudocode 792433 voor telefonische of videocommunicatie van minstens 30 minuten	23,29	23,29	max. 2 max. 1 per dag per patiënt	geen	geen	nee	ja	artikel 8, § 1, 1°, VI en 2°, VI (nomenclatuur) + diabetes-overeenkomst + opname of verblijf in een gemeenschappelijke verblijfplaats, dag-verzorgingscentrum voor bejaarden, centrum voor dagverzorging
	Riziv-nr – diabetes-educatoren	794253 - Diabetespatiënten met voortraject (102852), 15 tot en met 69 jaar, BMI > 30 of arteriële hypertensie - Samen attesteren met pseudocode 792433 voor telefonische of video-communicatie van minstens 30 minuten	23,29	23,29	Voor elke patiënt kan slechts 1 van deze verstrekkingen sessies realiseren: max. 2 video/telefoon-sessies voor een patiënt (max 1 per dag per patiënt)	geen	geen	nee	ja	
	Dietist met Rizivnr.	794275 - Diabetespatiënten met voortraject (102852), 15 tot en met 69 jaar, BMI > 30 of arteriële hypertensie - Samen attesteren met pseudocode 792433 voor telefonische of video-communicatie van minstens 30 minuten	23,29	23,29	geen	geen	nee	ja		
	Apotheker met Rizivnr.	794953 - diabetespatiënten met voortraject (102852), 15 tot en met 69 jaar, BMI > 30 of arteriële hypertensie - voor telefonische of videocommunicatie van minstens 30 minuten	23,29	23,29		geen	geen	nee	ja	
	Verpleegkundige met Rizivnr.	794312 - diabetespatiënten met voortraject (102852), 15 tot en met 69 jaar, BMI > 30 of arteriële hypertensie - samen attesteren met pseudocode 792433 voor telefonische of videocommunicatie van minstens 30 minuten	23,29	23,29		geen	geen	nee	ja	
			Opmerking: Alle voorwaarden van huidige regelgeving blijven gelden. De verstrekking per videocommunicatie telt mee voor het totaal aantal voorziene verstrekkingen uit de huidige regelgeving.							

COVID-19: Vergoedingen voor verstrekkingen op afstand zonder fysiek aanwezigheid

VERSTREKKER		VERSTREKKINGEN	SPECIEK HONORARIUM (in EUR)	HONORARIUM IN NORMALE SITUATIE (in EUR)	FREQUENTIE	SPECIEK REMGELD	REMSEL IN NORMALE SITUATIE	ERELOON SUPPLEMENT	DERDE BETALER	NON-CUMUL
Alternatieve zorgvormen voor ouderen PROTOCOL 3	Huisarts	794496 - zitting casemanagement met lage intensiteit - huisarts	cfr huidige conventie	23,75	cfr huidige conventie	nee	nee	nee	ja	cfr conventie
	Huisarts	794614 - zitting casemanagement met hoge intensiteit - huisarts	cfr huidige conventie	23,75	cfr huidige conventie	nee	nee	nee	ja	cfr conventie
	Maatschappelijk assistent	794570 - zitting casemanagement met lage intensiteit - maatschappelijk assistent	cfr huidige conventie	23,75	cfr huidige conventie	nee	nee	nee	ja	cfr conventie
	Maatschappelijk assistent	794695 - zitting casemanagement met hoge intensiteit - maatschappelijk assistent	cfr huidige conventie	23,75	cfr huidige conventie	nee	nee	nee	ja	cfr conventie
	Verpleegkundige (alle RIZIV-nr)	794533 - zitting casemanagement met lage intensiteit - verpleegkundige	cfr huidige conventie	23,75	cfr huidige conventie	nee	nee	nee	ja	cfr conventie
	Verpleegkundige (alle RIZIV-nr)	794651 - zitting casemanagement met hoge intensiteit - verpleegkundige	cfr huidige conventie	23,75	cfr huidige conventie	nee	nee	nee	ja	cfr conventie
	Klin. psychologen	794776 - zitting psychologische follow-up	cfr huidige conventie	29,15	cfr huidige conventie	nee	nee	nee	ja	cfr conventie
	Ergotherapeuten	794732 - zitting ergotherapie	cfr huidige conventie	23,75	max. 2 x 2FE max. 2FE per dag per patient	nee	nee	nee	ja	cfr conventie
Diëtist	Riziv-nr.	771131 - Diabetespatiënten met voortraject (nomenclatuur 102852) - samen attesteren met pseudocode 792433 voor telefonische of videocommunicatie van minstens 30 min.	cfr huidige	20,68	max. 2 max. 1 per dag per patient	cfr huidige	2,06 (VK) 5,17(NVK)	nee	ja	Hospitalisatie + conventies die diëtetiek vergoeden
		794010 - Diabetespatiënten met zorgtraject samen attesteren met pseudocode 792433 voor telefonische of videocommunicatie van minstens 30 min.	cfr huidige	20,68	max. 2 max. 1 per dag per patient	cfr huidige	2,06 (VK) 5,17(NVK)	nee	ja	Hospitalisatie + conventies die diëtetiek vergoeden
		794010 - Chronische nierinsufficiëntiepatiënten met zorgtraject - samen attesteren met pseudocode 792433 voor telefonische of videocommunicatie van minstens 30 min.	cfr huidige	20,68	max. 2 max. 1 per dag per patient	cfr huidige	2,06 (VK) 5,17(NVK)	nee	ja	Hospitalisatie + conventies die diëtetiek vergoeden
	opmerking: Alle voorwaarden van huidige regelgeving blijven gelden. De verstrekking per videocommunicatie telt mee voor het totaal aantal voorziene verstrekkingen uit de huidige regelgeving.									

COVID-19: Vergoedingen voor verstrekkingen op afstand zonder fysiek aanwezigheid

VERSTREKKER		VERSTREKKINGEN	SPECIEK HONORARIUM (in EUR)	HONORARIUM IN NORMALE SITUATIE (in EUR)	FREQUENTIE	SPECIEK REMGELOED	REMGELOED IN NORMALE SITUATIE	ERELOON SUPPLEMENT	DERDE BETALER	NON-CUMUL
Ergotherapie	Riziv-nr	784335 – info-, advies- en opleidingssessie van 1 uur voor patiënten die een volledig revalidatieprogramma hebben gevolgd in een geconventioneerd revalidatiecentrum voor locomotorische en neurologische revalidatie (revalidatieprogramma in het kader van de revalidatie-overeenkomst) en waarvoor een observatiebilan (784291-784302) is opgesteld - samen attesteren met pseudocode 792433 voor video-communicatie van minstens 60 min.	cf. huidige	51,95	max. 2 max. 1 per dag per patiënt	cf. huidige	5,19 (VK) 12,98 (NVK)	nee	ja	hospitalisatie + conventies met ergotherapie
		Opmerking: Alle voorwaarden van huidige regelgeving blijven gelden. De verstrekking per videocommunicatie telt mee voor het totaal aantal voorpiene verstrekkingen uit de huidige regelgeving.								
Verstrekkingen in het kader van overeenkomst en met revalidatie- centra en gespecialiseer- de centra	771-centra	783495-783506 logopedieverstrekking via video (30 minuten) in het kader van de 771-overeenkomst	24,06 €	In dagforfait	Maximum 1 per dag per patiënt	KB 29/4/1996	KB 29/4/1996	neen	ja	neen
	7.76.1-centra	788992-789003 zitting via video gerealiseerd door een psycholoog in het kader van de 7.76.1-overeenkomst	Cf. prijs zitting in conventie	Cf. huidige conventie	Cf. huidige conventie	KB 29/4/1996	KB 29/4/1996	neen	ja	Cf. huidige conventie
	7.76.2-centra	785971-785982 zitting via video gerealiseerd door een psycholoog in het kader van de 7.76.2-overeenkomst	Cf. prijs zitting in conventie	Cf. huidige conventie	Cf. huidige conventie	KB 29/4/1996	KB 29/4/1996	neen	ja	Cf. huidige conventie
	7.76.6-centra	783996 begeleidingszitting via video of telefoon	100 €	In dagforfait	Maximum 1 per dag per patiënt en maximum 5 per week per patiënt	KB 29/4/1996	KB 29/4/1996	neen	ja	Cf. huidige conventie
	7.78.1-centra	785993-786004 zitting via video gerealiseerd door een psycholoog in het kader van de 7.78.1-overeenkomst	Cf. prijs "zitting in de kliniek" in conventie	Cf. huidige conventie	Cf. huidige conventie	KB 29/4/1996	KB 29/4/1996	neen	ja	Cf. huidige conventie

05/06/2020

COVID-19: Vergoedingen voor verstrekkingen op afstand zonder fysiek aanwezigheid

VERSTREKKER	VERSTREKKINGEN	SPECIEK HONORARIUM (in EUR)	HONORARIUM IN NORMALE SITUATIE (in EUR)	FREQUENTIE	SPECIEK REMGELD	REMGELD IN NORMALE SITUATIE	ERELOON SUPPLEMENT	DERDE BETALER	NON-CUMUL
7.89.30-centra	784394-784405 verstrekking punctueel advies via telefoon of video	Cf. prijs "punctueel advies" in huidige conventie	Cf. huidige conventie	Cf. huidige conventie	KB 29/4/1996	KB 29/4/1996	neen	ja	Cf. huidige conventie
950-centra	791475-791486 logopedieverstrekking via video (30 minuten) in het kader van de 950-overeenkomst	24,06 €	In dagforfait	Maximum 1 per dag per patient	KB 29/4/1996	KB 29/4/1996	neen	ja	neen
951-centra	791534-791545 logopedieverstrekking via video (30 minuten) in het kader van de 951-overeenkomst	24,06 €	In dagforfait	Maximum 1 per dag per patient	KB 29/4/1996	KB 29/4/1996	neen	ja	neen
	Opmerking: De specifieke voorwaarden die van toepassing zijn op deze verstrekkingen zullen aan de betrokken revalidatiecentra en gespecialiseerde centra worden meegedeeld.								

Aanbevelingen van KCE aan ...

- Beleidsmakers, overheidsinstellingen, zorgsector en patiëntenorganisaties:
 - Videoconsultatie stapsgewijs mogelijk maken
 - Voorwaarden:
 - Patiënt goed informeren
 - Randvoorwaarden voor videoconsultaties in richtlijnen vastleggen
 - Vaardigheid van patiënt en zorgverlener
 - Rekening houden met de algemene principes voor goede praktijkvoering
- Overheden, FOD volksgezondheid, RIZIV en eHealth-platform
 - Ontwikkeling van juridisch kader
- RIZIV
 - Regelgeving uitbreiden voor alle zorgverleners
 - Terugbetaling voorzien in nomenclatuur

III. Welke juridische spelregels gelden er?

Beroepsgeheim?

- Art. 458 SW: “**Geneesheren, heelkundigen, officieren van gezondheid, apothekers, vroedvrouwen en alle andere personen** die uit hoofde van hun staat of beroep kennis dragen van geheimen die hun zijn toevertrouwd, en deze bekendmaken **buiten het geval dat zij geroepen worden om in rechte** (of voor een parlementaire onderzoekscommissie) **getuigenis af te leggen en buiten [¹ het geval dat de wet, het decreet of de ordonnantie hen verplicht of toelaat]¹** die geheimen bekend te maken, worden gestraft met gevangenisstraf [¹ van een jaar tot drie jaar en een geldboete van honderd euro tot duizend euro of met een van die straffen alleen]”
- Beveiliging?

GDPR/AVG

- Beginselen (artikel 5 GDPR)
 - Rechtmatigheid, behoorlijkheid en transparantie
 - Specifieke doeleinden
 - Minimale gegevensverwerking
 - Juistheid van de gegevens
 - Opslagbeperking (niet langer dan nodig bewaren voor het doel waarvoor ze zijn verzameld)
 - Integriteit en vertrouwelijkheid
- Rechtmatige verwerkingsgrond (artikel 6, lid 1 GDPR)
 - Toestemming
 - Contract
 - Wettelijke verplichting
 - Vitale belangen van de betrokkene (of andere NP)
 - Taak van algemeen belang of uitoefening openbaar gezag
 - Behartiging gerechtvaardigde belangen

- De verwerking van gevoelige gegevens, waaronder gezondheidgegevens, is verboden...
 - Artikel 9, 1 GDPR: **Verwerking van persoonsgegevens** waaruit ras of etnische afkomst, politieke opvattingen, religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen, of het lidmaatschap van een vakbond blijken, en verwerking van de genetische gegevens, biometrische gegevens met het oog op de unieke identificatie van een persoon, of **gegevens over gezondheid**, of gegevens met betrekking tot iemands seksueel gedrag of seksuele gerichtheid **zijn verboden**.
- ... **tenzij** voor de verwerking kan worden teruggevallen op één van de 10 uitzonderingsgronden van artikel 9, 2 GDPR
- LET OP: lidstaten kunnen bijkomende voorwaarden, waaronder beperkingen, met betrekking tot o.a. de verwerking van gegevens over gezondheid handhaven of invoeren!

- **10 uitzonderingen van artikel 9, 2 GDPR**

- a) de betrokkene heeft **uitdrukkelijke toestemming** gegeven voor de verwerking van die persoonsgegevens voor een of meer welbepaalde doeleinden, behalve indien in Unierecht of lidstatelijk recht is bepaald dat het in lid 1 genoemde verbod niet door de betrokkene kan worden opgeheven;
- b) de verwerking is noodzakelijk met het oog op de uitvoering van verplichtingen en de uitoefening van **specifieke rechten** van de verwerkingsverantwoordelijke of de betrokkene op het gebied van het **arbeidsrecht en het socialezekerheids- en socialebeschermingsrecht**, voor zover zulks is toegestaan bij Unierecht of lidstatelijk recht of bij een collectieve overeenkomst op grond van lidstatelijk recht die passende waarborgen voor de grondrechten en de fundamentele belangen van de betrokkene biedt;
- c) de verwerking is noodzakelijk ter bescherming van de **vitale belangen van de betrokkene** of van een andere natuurlijke persoon indien de betrokkene fysiek of juridisch niet in staat is zijn toestemming te geven;

- d) *de verwerking wordt verricht door een **stichting, een vereniging of een andere instantie zonder winstoogmerk** die op politiek, levensbeschouwelijk, godsdienstig of vakbondsgebied werkzaam is, in het kader van haar gerechtvaardigde activiteiten en met passende waarborgen, mits de verwerking uitsluitend betrekking heeft op de leden of de voormalige leden van de instantie of op personen die in verband met haar doeleinden regelmatig contact met haar onderhouden, en de persoonsgegevens niet zonder de toestemming van de betrokkenen buiten die instantie worden verstrekt;*
- e) *de verwerking heeft betrekking op persoonsgegevens die **kennelijk** door de betrokkene **openbaar** zijn gemaakt;*
- f) *de verwerking is noodzakelijk voor de instelling, uitoefening of onderbouwing van een **rechtsvordering** of wanneer gerechten handelen in het kader van hun **rechtsbevoegdheid**;*

- g) *de verwerking is noodzakelijk om redenen van **zwaarwegend algemeen belang**, op grond van Unierecht of lidstatelijk recht, waarbij de evenredigheid met het nagestreefde doel wordt gewaarborgd, de wezenlijke inhoud van het recht op bescherming van persoonsgegevens wordt geëerbiedigd en passende en specifieke maatregelen worden getroffen ter bescherming van de grondrechten en de fundamentele belangen van de betrokkene*
- h) *de verwerking is noodzakelijk voor **doeleinden van preventieve** of arbeidsgeneeskunde, voor de beoordeling van de arbeidsgeschiktheid van de werknemer, **medische diagnoses, het verstrekken van gezondheidszorg** of sociale diensten of behandelingen dan wel het beheren van gezondheidszorgstelsels en -diensten of sociale stelsels en diensten, op grond van Unierecht of lidstatelijk recht, of uit hoofde van een overeenkomst met een gezondheidswerker en behoudens de in lid 3 genoemde voorwaarden en waarborgen;*

- i) de verwerking is noodzakelijk om **redenen van algemeen belang op het gebied van de volksgezondheid**, zoals bescherming tegen ernstige grensoverschrijdende gevaren voor de gezondheid of het waarborgen van hoge normen inzake kwaliteit en veiligheid van de gezondheidszorg en van geneesmiddelen of medische hulpmiddelen, op grond van Unierecht of lidstatelijk recht waarin passende en specifieke maatregelen zijn opgenomen ter bescherming van de rechten en vrijheden van de betrokkene, met name van het beroepsgeheim;
- j) de verwerking is noodzakelijk met het oog op **archivering in het algemeen belang, wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden** overeenkomstig artikel 89, lid 1, op grond van Unierecht of lidstatelijk recht, waarbij de evenredigheid met het nagestreefde doel wordt gewaarborgd, de wezenlijke inhoud van het recht op bescherming van persoonsgegevens wordt geëerbiedigd en passende en specifieke maatregelen worden getroffen ter bescherming van de grondrechten en de belangen van de betrokkene.

- Beveiliging (Inspectie)
 - Artikel 24 GDPR: verwerkingsverantwoordelijke neemt passende technische en organisatorische maatregelen om te waarborgen en te kunnen aantonen dat de verwerking in overeenstemming is met de GDPR
 - Artikel 32: *“rekening houdend met de stand van de techniek, de uitvoeringskosten, alsook met de aard, de omvang, de context en de verwerkingsdoeleinden en de qua waarschijnlijkheid en ernst uiteenlopende risico's voor de rechten en vrijheden van personen, **treffen de verwerkingsverantwoordelijke en de verwerker passende technische en organisatorische maatregelen om een op het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen**”*
- Register en gezondheidsgegevens
 - Artikel 30 GDPR
 - Bij verwerking van gevoelige gegevens zoals gezondheidsgegevens doet de grootte van de organisatie of onderneming er niet toe (artikel 30, 5 GDPR)

- Sancties GBA: administratieve geldboete

4. Inbreuken op onderstaande bepalingen zijn overeenkomstig lid 2 onderworpen aan administratieve geldboeten tot 10 000 000 EUR of, voor een onderneming, tot 2 % van de totale wereldwijde jaaromzet in het voorgaande boekjaar, indien dit cijfer hoger is:

- a) de verplichtingen van de verwerkingsverantwoordelijke en de verwerker overeenkomstig de artikelen 8, 11, 25 tot en met 39, en 42 en 43;
- b) de verplichtingen van het certificeringsorgaan overeenkomstig de artikelen 42 en 43;
- c) de verplichtingen van het toezichthoudend orgaan overeenkomstig artikel 41, lid 4.

5. Inbreuken op onderstaande bepalingen zijn overeenkomstig lid 2 onderworpen aan administratieve geldboeten tot 20 000 000 EUR of, voor een onderneming, tot 4 % van de totale wereldwijde jaaromzet in het voorgaande boekjaar, indien dit cijfer hoger is:

- a) de basisbeginselen inzake verwerking, met inbegrip van de voorwaarden voor toestemming, overeenkomstig de artikelen 5, 6, 7 en 9;
- b) de rechten van de betrokkenen overeenkomstig de artikelen 12 tot en met 22;
- c) de doorgiften van persoonsgegevens aan een ontvanger in een derde land of een internationale organisatie overeenkomstig de artikelen 44 tot en met 49;
- d) alle verplichtingen uit hoofde van krachtens hoofdstuk IX door de lidstaten vastgesteldrecht;
- e) niet-naleving van een bevel of een tijdelijke of definitieve verwerkingsbeperking of een opschorting van gegevensstromen door de toezichthoudende autoriteit overeenkomstig artikel 58, lid 2, of niet-verlening van toegang in strijd met artikel 58, lid 1.

Wet Patiëntenrechten

- Art. 5: *“De patiënt heeft (....) tegenover de beroepsbeoefenaar recht op kwaliteitsvolle dienstverstrekking die beantwoordt aan zijn behoeften”*
 - Quid met telehealth, waaronder teleconsultaties?
 - Recht op weigering teleconsultatie?
- Wat met andere rechten uit de Wet patiëntenrechten waaronder recht op informatie, rechten i.v.m. patiëntendossier, ...

Kwaliteitswet

- In werking 1 juli 2021
- Diagnostische en therapeutische vrijheid: de gezondheidszorgbeoefenaar kiest binnen de perken van zijn bevoegdheden vrij de middelen die hij aanwendt bij het verstrekken van gezondheidszorg
- Patiënt staat centraal
- Kwaliteitsvereisten
- Toegang tot de gezondheidsgegevens
 - Geïnformeerde toestemming patiënt
 - Therapeutische relatie arts – patiënt

Aansprakelijkheidsrecht

- Bewijslast
 - Digitale opname en informatie over risico's

Economisch wetboek

- Zorgverlener als ondernemer en dienst op afstand

Meer weten?

